Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2026–2027

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

116

Vragen van het lid **Westerveld** (PRO) aan de Minister van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport over *de bezuinigingen op de Luisterlijn vanaf 2027* (ingezonden 2 september 2026).

Antwoord van Minister **Sterk** (Langdurige Zorg, Jeugd en Sport) (ontvangen 25 september 2026).

Vraag 1
Bent u bekend met het bericht «De bezuinigingen op de Luisterlijn geven een jammerlijk signaal af»?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Klopt het dat per 2027 structureel 10 procent van het jaarbudget, oftewel € 700.000, bezuinigd zal worden op de Luisterlijn? Zo nee, om welk bedrag gaat het dan? Zo ja, kunt u nader toelichten waarom gekozen is voor deze bezuiniging?

Antwoord 2
De bezuinigingen van kabinet Schoof vertalen zich in dat er vanaf 2027 minder middelen beschikbaar zijn voor subsidies. Dit heeft gevolgen voor veel organisaties, waaronder de Luisterlijn. Voor de Luisterlijn gaat het om ongeveer € 700.000, circa 10 procent van de huidige subsidie. De Luisterlijn is hierover in 2025 geïnformeerd. Het ministerie is met de Luisterlijn in gesprek over de wijze waarop zij invulling kan geven aan hun dienstverlening in combinatie met de lagere subsidie.

Vraag 3
Hoe verhoudt deze geplande bezuiniging zich tot het feit dat de Luisterlijn in 2025 een recordaantal van 331.861 gesprekken voerde, oftewel ruim 900 gesprekken per dag? Deelt u de mening dat een stijgende vraag naar een

[1] NRC, 25 augustus 2026 «De bezuinigingen op de Luisterlijn geven een jammerlijk signaal af» (https://www.nrc.nl/nieuws/2026/08/25/de-bezuinigingen-op-de-luisterlijn-geven-een-jammerlijk-signaal-af-a4934766?t=1788182078)

ah-tk-20262027-116
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2026

laagdrempelig luisterend oor juist aanleiding zou moeten zijn om de voorziening, waar nodig, te versterken in plaats van te verzwakken?

Antwoord 3
De Luisterlijn voert al jarenlang een groot aantal gesprekken en vervult daarmee een belangrijke taak voor mensen die behoefte hebben aan een laagdrempelig luisterend oor. Deze taak is wettelijk geborgd in de Wmo2015. Tegelijkertijd heeft ook VWS te maken met een bezuinigingsopgave. Wij zijn in gesprek met de Luisterlijn om te kijken hoe de organisatie haar belangrijke werk zo goed mogelijk kan blijven doen en tegelijk ook invulling kan geven aan deze bezuiniging.

Vraag 4
Herkent u de constatering dat deze geplande bezuiniging zal leiden tot het sluiten van verschillende trainings- en werklocaties en mogelijk zelfs dat een deel van de vrijwilligers zal stoppen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4
De getrainde vrijwilligers zijn het hart van de Luisterlijn en maken het verschil voor mensen die bellen. Ik begrijp daarom goed dat onzekerheid over de toekomst en mogelijke veranderingen zorgen kunnen oproepen bij vrijwilligers. Hoe de Luisterlijn de bezuiniging opvangt is in de eerste plaats aan de organisatie zelf. Ik wil niet vooruitlopen op de precieze keuzes die de Luisterlijn daarin maakt.
Daarbij vind ik het belangrijk dat de dienstverlening zoveel mogelijk doorloopt en ook oog is voor de vrijwilligers die dit werk iedere dag doen. Het gesprek over hoe dit met een beperkter budget kan loopt.

Vraag 5
Kunt u aangeven welke gevolgen u verwacht als gevolg van de subsidiekorting voor de bereikbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit van de Luisterlijn?

Antwoord 5
De Luisterlijn ontvangt subsidie met het doel dat mensen ieder moment van de dag anoniem en kosteloos een telefonisch of elektronisch gesprek kunnen voeren. De bezuiniging heeft gevolgen. Daarom werkt de Luisterlijn aan een plan om hun belangrijke functie te blijven vervullen. Over de invulling van dit plan lopen de gesprekken met de Luisterlijn.

Vraag 6
Bent u bekend met het feit dat het kabinet-Rutte IV in 2022 naar aanleiding van een marktverkenning al concludeerde dat er geen (andere) marktpartij is die het bieden van een luisterend oor aan (jong)volwassenen en kinderen zonder overheidssubsidie kan uitvoeren? Zo ja, hoe rijmt u dit met de geplande bezuiniging?

Antwoord 6
Ja, daarmee ben ik bekend. Uit de marktverkenning in 2022 bleek dat voor het bieden van een laagdrempelig luisterend oor overheidssubsidie nodig is. Daarom blijft VWS deze functie ook in 2027 subsidiëren. En wordt er tegelijkertijd voor 2027 opnieuw beoordeeld welke keuzes gemaakt moeten worden binnen het beschikbare budget. Hiervoor wordt ook gekeken hoe verschillende hulplijnen elkaar kunnen versterken.

Vraag 7
Op basis waarvan is geconcludeerd dat de Luisterlijn deze bezuiniging kan opvangen zonder dat dit ten koste gaat van de dienstverlening? Bent u bereid eventuele nieuwe marktverkenningen, evaluaties of doelmatigheidsanalyses te delen met de Kamer?

Antwoord 7
Het is niet bekend wat deze bezuiniging exact voor de dienstverlening betekent. Hiervoor wordt door de Luisterlijn een plan uitgewerkt. De korting die is opgelegd aan de Luisterlijn komt voort uit de rijksbrede bezuinigingen. Hierbij is tot op heden geen aanvullende evaluatie uitgezet.

Vraag 8
Hoe rijmt deze bezuiniging met de wettelijke taak, die voortvloeit uit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015, om te voorzien in een anonieme, kosteloze mogelijkheid om te spreken over persoonlijke situaties en advies te vragen? Hoe rijmt deze bezuiniging met de aanpak Een tegen Eenzaamheid?

Antwoord 8
De wettelijke taak uit de Wmo 2015 om te voorzien in een anonieme en kosteloze mogelijkheid om te spreken over persoonlijke situaties zijn we niet voornemens aan te passen. Het is aan de Luisterlijn om haar werkzaamheden voor 2027 binnen het beschikbare budget te organiseren. Uiteraard begrijpen wij dat dit voor moeilijke keuzes zorgt. Met de aanpak Eén tegen eenzaamheid zal ook blijvend ingezet worden om eenzaamheid te voorkomen en verminderen. Dat doen we gelukkig met de inzet van veel andere partijen in een brede coalitie.

Vraag 9
Deelt u de mening dat een voorziening als de Luisterlijn juist erg belangrijk is voor mensen die wel behoefte hebben aan contact of ondersteuning, maar niet direct een beroep doen of kunnen doen op formele zorg? Zo ja, hoe rijmt dat met de geplande bezuiniging?

Antwoord 9
Het werk van de Luisterlijn met alle vrijwilligers die 24 uur per dag, 7 dagen in de week klaar staan en een luisterend oor bieden is van groot belang. In hoe dit wordt georganiseerd en gefaciliteerd zijn keuzes te maken. Daarover zijn we nu in gesprek.

Vraag 10
Deelt u de mening dat de laagdrempelige hulp van de Luisterlijn bijdraagt aan preventie en kan voorkomen dat mensen een beroep doen op de ggz of andere vormen van psychosociale hulp? Is berekend hoeveel extra kosten uiteindelijk bespaard worden door de Luisterlijn?

Antwoord 10
De Luisterlijn kan bijdragen in het verminderen en voorkomen van eenzaamheid en draagt daarmee bij aan preventie van zwaardere klachten en gepaarde zorgkosten. Uit onderzoek is bekend dat eenzaamheid in Nederland leidt tot ruim € 2 miljard aan extra zorgkosten per jaar.[2] De specifieke besparing hierop door inzet van de Luisterlijn is niet bekend. In onderzoek is geconcludeerd dat de maatschappelijke betekenis van de Luisterlijn vooral is dat mensen bereikt worden die met hun zorgen, verdriet of mentale probleem niet of in onvoldoende mate terecht kunnen bij de formele zorgverlening en/of hun sociale omgeving, of hun omgeving daarmee niet willen belasten.[3] Daarnaast wordt o.a. ingezet via de MIND hulplijn op laagdrempelige psychologische hulp. Deze hulplijn is ook gratis en anoniem bereikbaar en wordt bemand door professionele hulpverleners zoals psychologen en maatschappelijk werkers.

Vraag 11
Welke concrete maatregelen gaat u inzetten om te voorkomen dat deze bezuiniging ertoe gaat leiden dat mensen zich pas melden wanneer hun problemen zijn geëscaleerd en daardoor uiteindelijk een beroep doen op zwaardere en vaak duurdere zorg?

---

[2] Meisters et al., 2021, «Does Loneliness Have a Cost? A Population-Wide Study of the Association Between Loneliness and Healthcare Expenditure». SSPH+ | Does Loneliness Have a Cost? A Population-Wide Study of the Association Between Loneliness and Healthcare Expenditure

[3] SEOR, 2022, «De Maatschappelijke betekenis van de Luisterlijn». S1428-Effecten-van-de-Luisterlijn-samenvatting.pdf

Antwoord 11
Het voorkomen dat problemen escaleren en mensen zwaardere zorg nodig hebben, is een belangrijk uitgangspunt van het kabinetsbeleid. Daarvoor zet VWS breder in op preventie en laagdrempelige ondersteuning en signalering, zoals met afspraken in het AZWA en de aanpak Eén tegen eenzaamheid.